

LIPTOV

objektívom

FOTOKLUB

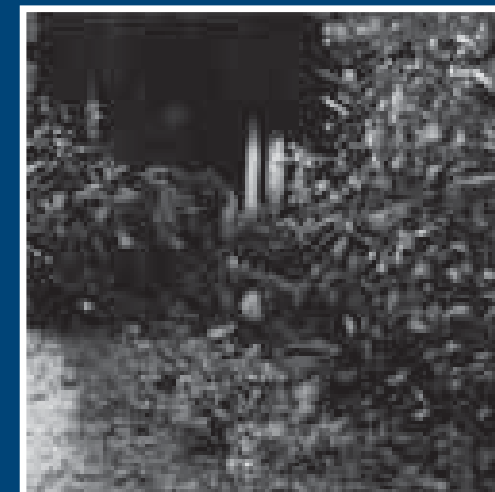
90
rokov

LIPTOV

objektívom

Tvorbu liptovských autorov pre publikáciu vybral a zostavil
Fotoklub pri Liptovskom múzeu Ružomberok
pri 90. výročí svojho založenia

venované tvorivému odkazu Petra Surového

Peter Surový (1948 -1997)
Naša záhrada

Liptov v premenlivých atmosférach ročných období
predstavuje podmanivý región výrazných príležitostí
pre objektív fotoaparátu v ruke skúseného fotografa.

Krajina, sídla, príroda či stavby, vydávajú svedectvo o hornatom kraji
naplnenom životom a prácou. Sila obdivu k tomuto kraju,
pretavená do obrazu, prináša dôkaz o vzťahu k domovine, k rodisku.

90 rokov pôsobí Fotoklub pri Liptovskom múzeu Ružomberok
na neprofesionálnej scéne fotografického diania.

Patrí k najstarším fotografickým zoskupeniam v Európe.

Popri vlastnej fotografickej tvorbe organizuje odborné a umelecké podujatia,
vytvára a udržuje medzinárodné priateľstvá, spravuje Fotogalériu, publikuje.

Výsledkom jeho aktivít je i tento knižný titul.

Do spoločného výrazu k pocte a oslave Liptova združil výsledky tvorivých
snáh liptovských fotografov. Kolektívne dielo v tejto podobe predstavuje
jedinečný počín vo fotografickom živote a tvorbe na Slovensku.

vydavateľ

Ján Bobák Pohľad z Ploskej na Veľkú a Malú Fatru

Zdeno Kostka Chočské vrchy

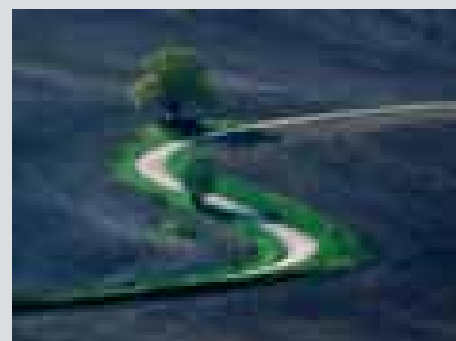
Igor Čombor Veľký Choč od Sivého vrchu

Ján Bobák Z Hrubej Kopy

Philipp M. Oscity Beňušovce, Chopok

Miroslav Bartoš
Ranná

*Ráno sa slnko ocitá
nad tou istou krajinou*

*Valasi od súmraku biče posplietali
zaženu búrku za chotár*

Košiar ešte zíva

*Nevedno kde
vidí už veľkosť
tohoročnej hrudy*

František Dejčík Ružomberok - Vlkolíneec zo Sidorova

Juraj Vohnout Veľká Fatra z Ploskej

Ján Bobák Chabenec

Ľubomír Schmida Nízke Tatry

Ľubomír Schmida Veterná Poruba

Juraj Vohnout Križna

Vladimír Vlček Babky, Sivý vrch

Štefan Kňazovický Liptovská jar

Ester Koroľová
Zlatý dážď

*Zlatý dážď nepadá z neba...
 ako tichý svedok čaká na pohladenie zrakom
 túži po slnečných lúčoch
 ktoré sa ho ľahko dotknú
 a dlho si šepocú o tajomstvách prírody.
 Keď sa končí
 jeho žiarivá púť
 rád predá štafetu nežnému kríku
 pri ktorom všetky zmysly musia byť v strehu.
 Jeho vôňa omámi a prenesie do krajiny blaženosti
 a jeho farba sa nedá opísať slovami...
 Dá sa v nej len kochať a cítiť ju
 tú farbu orgovánovú.*

Stanislav Surový
 Komjatná

Juraj Kuniak
Marcové svetlo

*V tom obraze je všetko, sú v ňom
milenci, predjarie vo vzduchu
aj v chuti pramenitej vody,*

*duby a buky v priesvitnom lese,
nepamenuť si na korene, no v hĺbke
sa zadrápili, nevedome začínajú rásť,*

*pod dúhou k stromom prehovoril dážď,
zazdalo sa mi, že som porozumel svetu
v jazyku zrozumiteľnom len raz.*

Ján Bobák
Chabenec

Ján Bobák Z Klina v Západných Tatrách

Slavomír Klimkovský Smrekovica

Fedor Polóni Lisková, Liskovská jaskyňa

Philipp M. Oscity Ludrová, kostol Všetkých svätých

Ivan Malárik Partizánska Ľupča

Ľubomír Schmida Kvačany

Ľubomír Schmida Liptovský Trnovec

Ivan Malárik Liptovský Hrádok

Vladimír Škuta Liptovský Hrádok

Milan Sliačan Liptovská Lúžna, Ráztocká dolina

Matúš Demko
Rosa

*v záplave rosy
plávame bosí
milenci snov
vstávame ráno
ideme bránou
v údolie slov
pijeme víno
zmierených mímov
pre ticho sov*

Jaroslav Moravčík Liptovská Štiavnička, v pozadí Prosečné

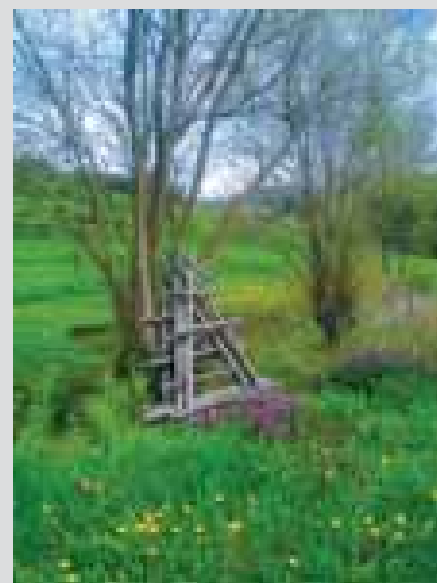

Július Šuba Kvačianska dolina, Oblazy

Juraj Kuniak

Otec

*Steblá mladej trávy rozsvietené rosou,
stádo oviec rozptýlené na šťavnatej pastve,
hlboké, temné, záдумčivé lesy za nimi,
čnejúca hora, jej ešte zasnežené telo,
skús to namaľovať,
nabádal ma otec nad bielym výkresom
a akoby už pre seba dodal:
Obloha je otvorená kupola,
trilok škovránka je čiara.*

Miroslav Bartoš

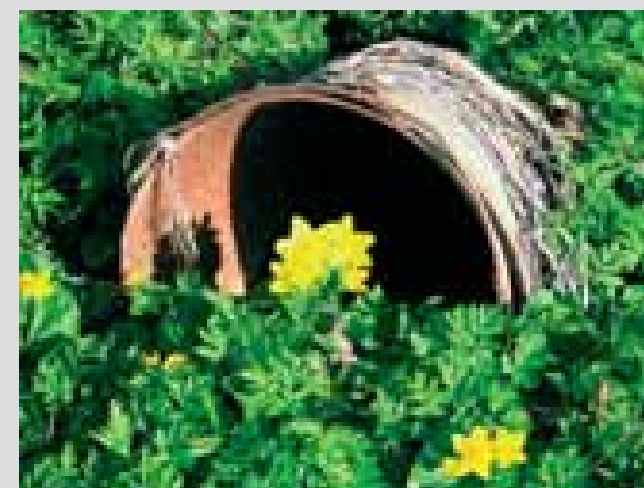
Rodisko

*Veru roztrasenou rukou
Dávali ti podobu
pod rúno horských výšavín*

*Ďaleko od žezla Olympu
kuli sa prietrže tvrdšie
skalistého slova*

*Aj chlebu viac pliev
do dychu pripadlo
Aj strmší krok má
cesta do polí*

*Čo z robôt vošlo do rúk
ukulo srdcu nehu
Ten človek z vrškov dolu
Vždy ťažko odchodí*

Viktor Poliak
Veľké Borové

Stanislav Surový Komjatná

Juraj Surový Velké Borové

Štefan Ižo
Ružomberok - Vlkolíneec, Sidorovo

Miroslav Bartoš
Krajina pod Vlkolíncom

*Vždy mala pre mňa rozostlané
inakšie ticho
i vábivejšie vône
A vytušila moje rozochvenie
keď utekal som odinakiaľ
pýtajúc si jej pohladenie*

*Ostrô, Šiprúň, Sidorovo
Vy páni hôľ a dolín
s okom ako luk
s vaším dovolením
spúšťal som sa
strminami lúk*

*Veď teraz tiež ako vtedy horím
Aj to vysoké nebo
v očiach studničiek
v skackajúcich jarkoch
modro horelo*

*Zas túžim vchádzať
ponad Biely Potok
do trojich bokov*

*Ovinuté sú cestami pre
malé vozy s koníkom
Keď dívam sa dole:
amfiteáter bez masiek
ale aj bez hercov
tých nedávnych rokov*

*Vždy si mala pre mňa rozostlané
v tráve v slastnej flóre
i v senách na Líškove
kde presníval som noci
až ovečky vyrábili na oblohu deň*

*Spustla si
ako bez roľníka pole
Krajina môjho detstva
Milenka?
Mať rodná s rukami na objatie*

Jaroslav Moravčík
Ružomberok - Vlkolíneec

Miroslav Schreiber Ružomberok - Hrabovo

Jaroslav Moravčík Liptovská Mara, Prosečné

Philipp M. Oscity Ružomberok z Čebraťa

František Šlachta Ružomberok, centrum

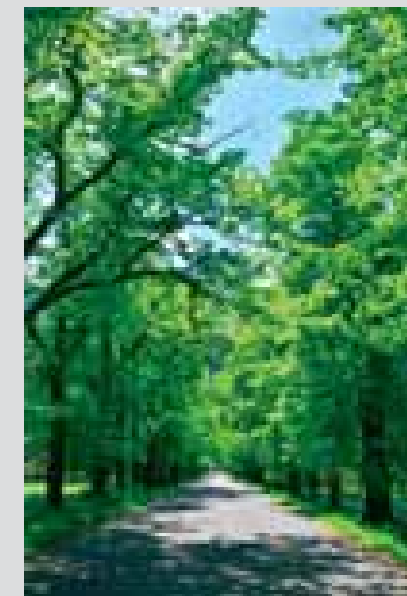

František Šlachta Ružomberok, Čebrať

Matej Uličný
Liptovský Mikuláš,
Kriváň

Stanislav Brtoš
Kúsok raja

*Nezabudli sme snáď ani jeden
na rodný kraj, čo detstvo pripomína
aj keď krásna je vždy Viedeň
a možno ju nazvať menom balerína
je predsa i iná, krajšia krása
keď tvoja duša vtedy právom jasá*

*či raduje sa prenádherne
a celá bytosť tvoja žiari
aj srdce ti ostalo verné
horí ono ako pri požiarí
návratom do rodných končín
zabudnúť var by bol zločin
uchovaj tú krásu kraja
on je твоjim kúskom raja.*

Miroslav Brtko
Čierny Váh, horná nádrž

R. A. Ružomerský
Svätá Mara

*Iba chvíľu
kým kosou lahne
lúka plná skorocelu
Spomíname*

*Vo vlasoch mašle
s nesplneným snom
Meno mien v čase
požehnanom*

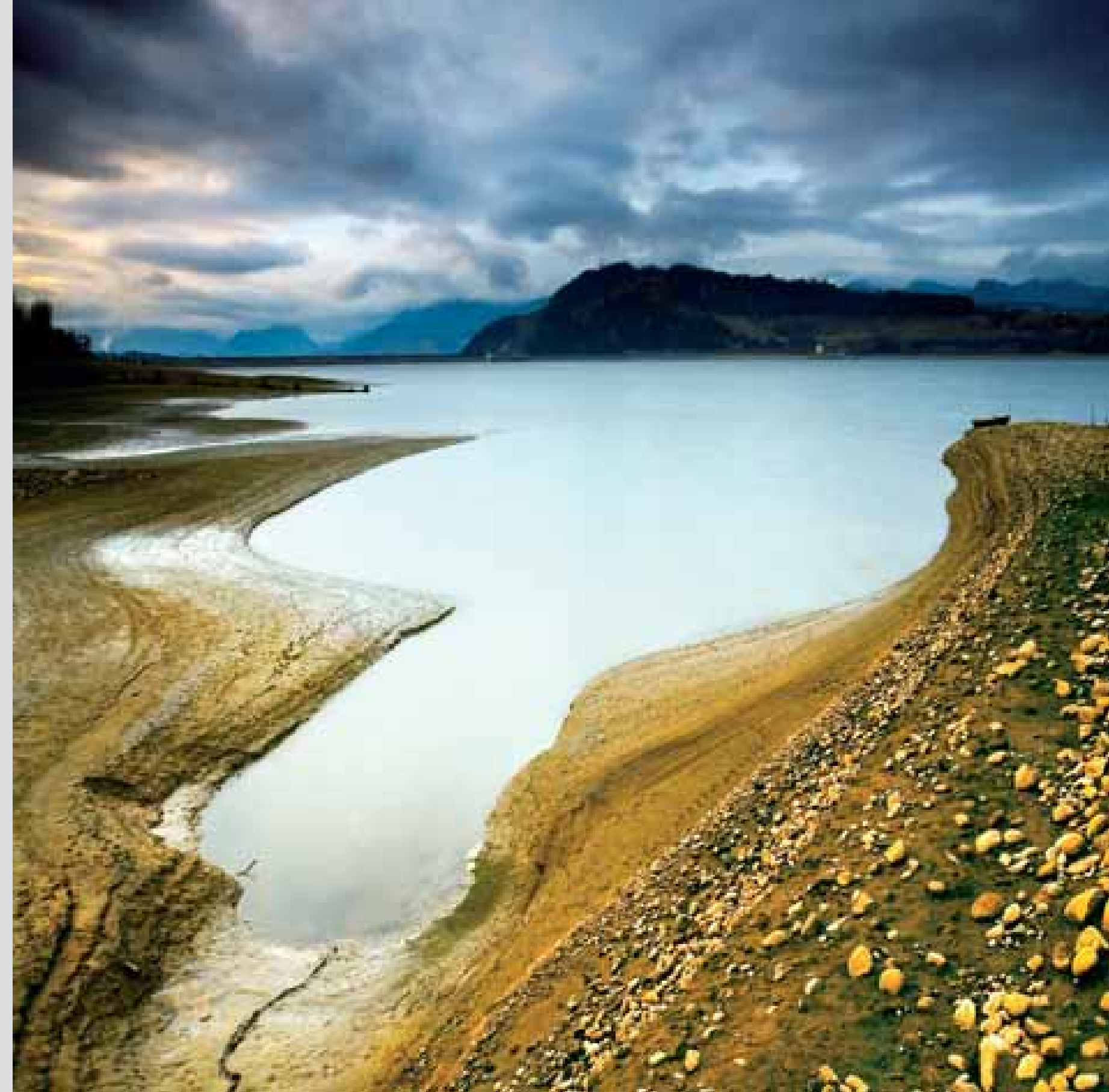
*Slnko už zapadlo
nad ďalšou Atlantídou
Áno
V tom kraji umlčanom*

*Hory mu hádžu
veniec čo nerozčeri
Zrkadlia v tôni
Tieň prezrádza hrádzu*

Genius loci mlčí

Ján Bobák
Liptovská Mara

Miroslav Brtko
Liptovská Mara

Ľubomír Schmida Liptovská Mara

Ľubomír Schmida Liptovská Lúžna

Ivan Kenéz Medze a polia

Martin Sprušanský Jarné ráno

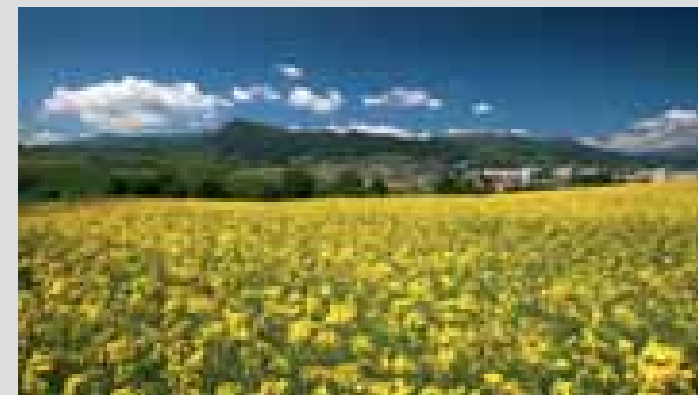
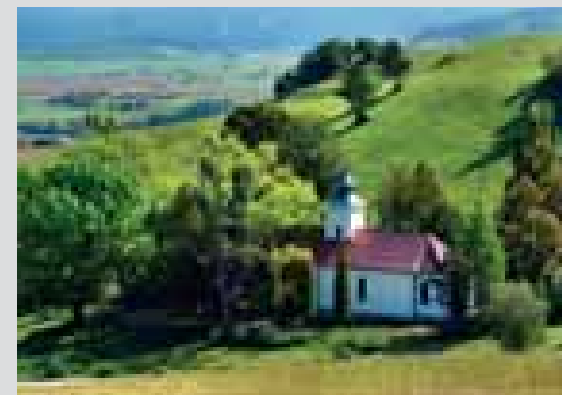
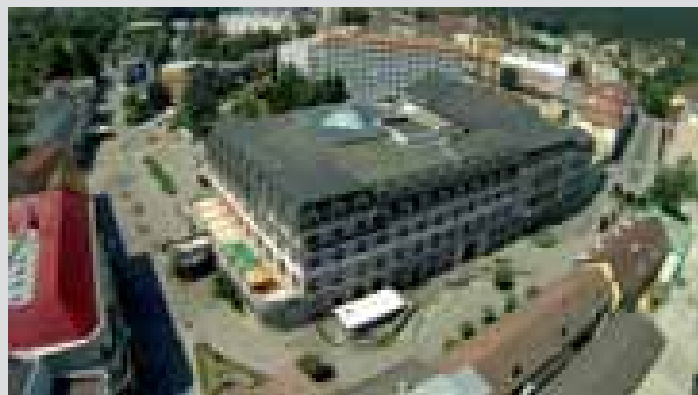

Roman Šimalčík Ružomberok

Roman Šimalčík Ružomberok - Černová

R. A. Ružomberský
Ružomberok

*Od vekov mu Váh
chcel ohnúť chrbát
a pri výleve svojej zúrivosti
mu vlny ako päste štuchli
pod rebrá*

*Len Revúca vždy snažila sa pomôcť
pákou svojich vôd oblúk vyrovnať
Ale kde – tu aj iní*

*V partitúre jeho pulzov trvania
raz kráľ, raz nikto
vpisovali do nej svoje role*

*Vody sa perlili v čakaní
keď za šera z rôznych končín
na stoku dejov budú premenené
a spod Mnícha raz pošlú
dobrú, či prázdnu nošu správ*

*Celkovo azda obstál
V hrmote svojich príbehov
čo obrátili mnohé na ruby*

*Raz ruiny boli z tohto kraja
inokedy ho sláva napájala
A z vďaky dostal náruč ruží
aby každému bol svetlom
a aby si ho každý užil*

František Šlachta
Ružomberok, kostol sv. Ondreja

*Ja môžem v ňom blúdiť
hoc aj požmúračky
Po cestičkách i popri múroch
dávnych
Za pluští i cez pálavy*

*Aj napriek tomu že ma raní
Vonía mi
No nie ružou ale domovom*

Fedor Polóni
Ružomberok, evanjelický kostol

Jaroslav Janovčík Liptovský Mikuláš, Námestie osloboditeľov

Fedor Polóni

Moje mesto

*V širokom náručí
múdneho Čebraťa*

leží moje mesto.

Sloník Choča

z obďaleč dozerá

na Mníchovu kutňu

rozloženú ponad Váh.

Niet ulice,

kadiaľ by nekráčala história.

Postoj a čítaj

Fedor Polóni
Ružomberok, Mostová ulica

Jaroslav Janovčík Liptovský Mikuláš, kostol sv. Mikuláša

Robert Pastorek Liptovský Mikuláš

Ľubomír Kompiš Liptovský Hrádok, Námestie Františka Wisnera

František Dejčík Liptovský Mikuláš, Námestie osloboditeľov

Philipp M. Oscity Likavka, hrad Likava

Jana Nagajová
Hradby Likavy

*Kedysi mocné hradby,
dnes iba zrúcaniny.
Kedysi útočisko,
dnes iba svedok minulosti.
Kedysi život,
dnes iba slová.*

*Pri hradbách rastú živé stromy.
Nestvorila ich ľudská ruka.*

*Kedysi iba zopár semien
schovaných v zemi,
dnes môžu ukryť
kamenné steny
v zelenom tieni.*

Štefan Ižo
Hrad Likava

Miroslav Bartoš
Ráno

*Na vysokej lúke
na obzore
rozbaľuje môj starý otec
kosec
plátenný obrúsok
s hrudkou syra*

*V úhladných riadkoch leží
pokosená noc*

*Brieždi sa
Potom si zapáli fajku
a zorie zore*

Fedor Polóni
Komjatná, Hlavačka

František Dejčík Liptovská Štiavnica, Lúčny Hríb

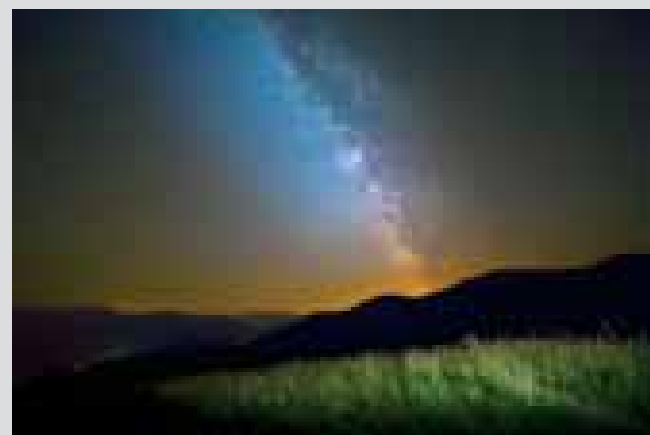
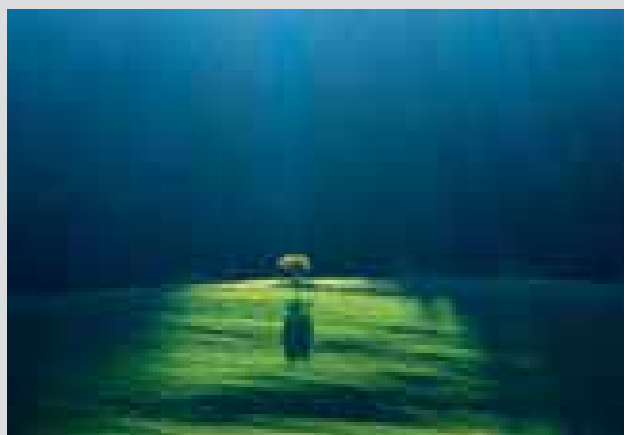
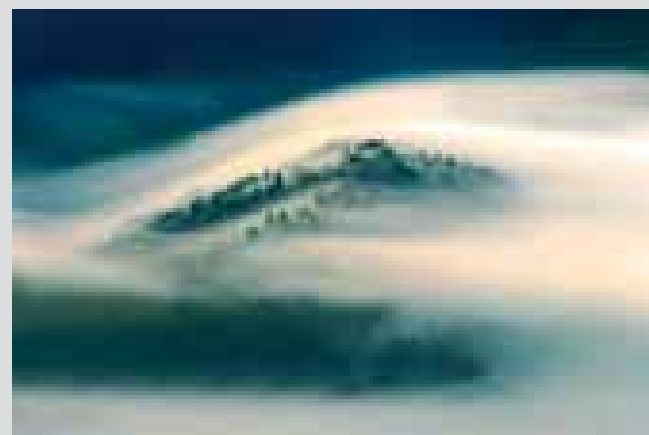
Ján Bobák Z vrcholu Šípa, Stankovany, Veľká Fatra

Daniela Polóniová Ružomberok

Ľubomír Schmida Ľubela

Stanislav Surový Liptovská Teplička

Janka Ambrózová Kriváň

Miroslav Bartoš
Všade sa rozvraveli
švitorivé kosy

Práskavý dych sena
sa zadíval
do vyhriatej tváre oblohy
dorastá
a trpne svetlo vlasá

Z krovia sa chichoce
zachránená tráva
a oholená lúka
prepúšťa poslednú
vôľu ujúkajúcemu
koscovi
do plátenných nohavíc

Július Šuba
 Liptovské Matiašovce

Ján Bobák Veľká Fatra, Čierny Kameň

Philipp M. Oscity Východná

Philipp M. Oscity Liptovský Mikuláš, Liptovská Mara

Jaroslav Moravčík Havránok

Martin Sprušanský Liptov

Jaroslav Moravčík Vážecká jaskyňa

Ivan Malárik Demänovská ľadová jaskyňa

Marcel Lalkovič
Dolina jaskýň

*Je taká dolina
kde tuho vonia jaskyňami
kde rastú štíhle biele kvaple
uprostred divých brál*

*Môžeš tu smelo vkročiť
v ktoromkoľvek čase
kochať sa v nevšednej
a strhujúcej kráse
môžeš sa prechádzať
pod korunami stromov
zabúdať pri tom na čas
či na návrat domov*

*Zo všetkých strán
tam na teba vôňa jaskýň vanie
tu dolu je to Vyvieranie
hore zas Okno vyššie Beníková
povedľa Ladovka i Jaskyňa mieru
na konci Štefanová
poniže Pustá s Jaskyňou slobody
a ešte mnohé ďalšie
uprostred velebnej prírody*

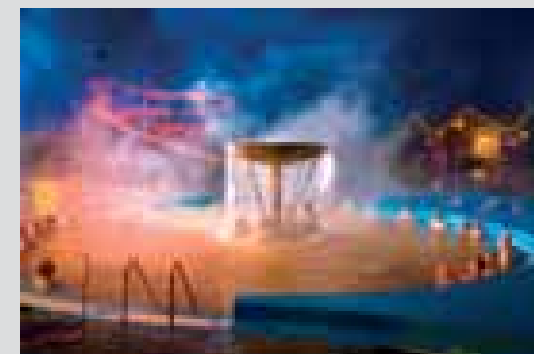
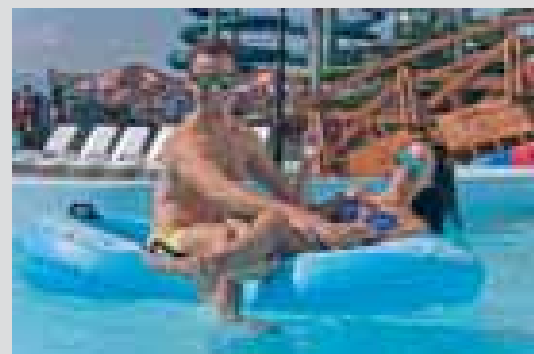
*Je to svet
blízky srdcu odjakživa
ukrytý pred zrakom tohto sveta
má svoje kúzlo
kde stačí vkročiť
a tešiť sa z neho ako dieťa*

Martin Seemann Demänovská jaskyňa slobody

Roman Šimalčík Bešeňová, aquapark

Philipp M. Oscity Tatralandia, aquapark

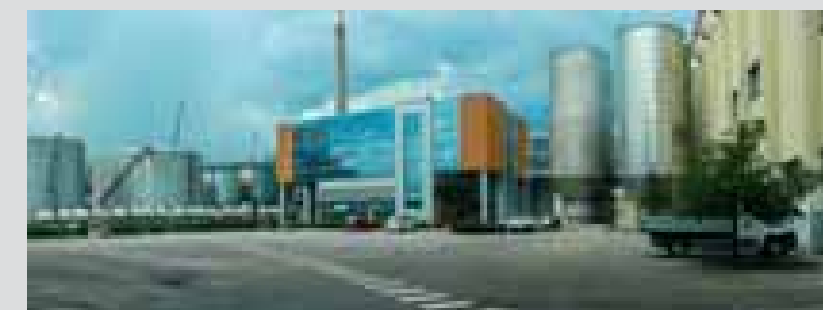

Dušan Chudjak Ružomberok

Philipp M. Oscity Ružomberok, Mondi SCP

Ľubomír Schmida Liptovská Teplá

Martin Seemann Liptovský Mikuláš

Juraj Vohnout Ružomberok - Vlkolínec, Sidorovo

Juraj Vohnout Magurka

Ján Bobák Z mora hmiel vystupuje Radičiná, Kečka

Ivan Malárik Huty, Veľký Choč

Štefan Ižo Sokoly, hrad Likava

Stanislav Surový Valaská Dubová

Martin Seemann Michalovská dolina

Martin Sprušanský Liptovská Mara

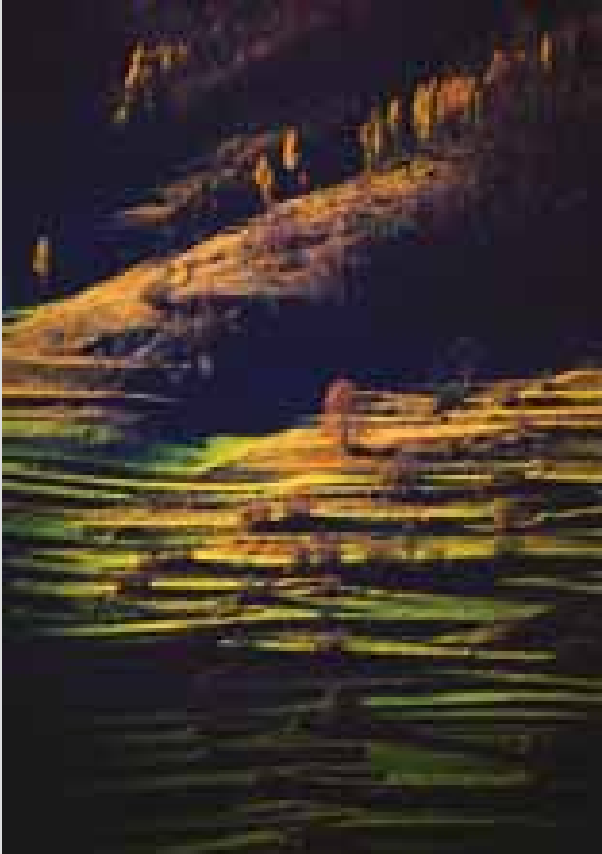
Miroslav Trepáč Liptovský Hrádok

Jana Šebová Hrad Liptovský Hrádok

Ivan Malárik
Vyšná Boca,
Západné Tatry

Marcel Lalkovič
Symfonieta dažďa

*Prší
to po kvapkách
mäkne teplá zem
potí sa
od námahy
a zľazka dýcha
naliata vodou
do prasknutia*

*Prší
a tekuté jarčeky vody*

*zlovestne syčia
predtuchami noci*

*Striebristé telo hada
klukatí sa
do krajiny
kde potichu pučia
ubolené stromy
a cítiť*

*že opäť začala rásť
zelená tráva*

Ivan Malárik Vyšná Boca, Vysoké Tatry

Matúš Demko
Chvála života

*nad každou hrudou zeme
nad každým vysokým štítom
nad širokým jazerom
nad divou riekou*

*nad každým úspechom
nad každým pádom*

*nad každým svetlom
nad každou ranou*

*nad každým šťastím
nad každou bolesťou*

*nad každým tvorom
nad každým človekom
stojí život*

Vladimír Škuta Jeseň v Liptove

Jana Šebová Liptovský Mikuláš

Martin Seemann Červené vrchy

Mária Škutová Dovalovo, Kriváň

Jaroslav Janovčík Liptovský Hrádok, Liptovský Peter

Jaroslav Moravčík Liptovská Mara

Jaroslav Moravčík Liptovská Mara, Poludnica a Siná

Stanislav Surový Rojkov, Šíp

Štefan Ižo Kúpele Lúčky

*Hedviga Moravčíková
(Ružena Janiglošová)*
Moje Lúčky

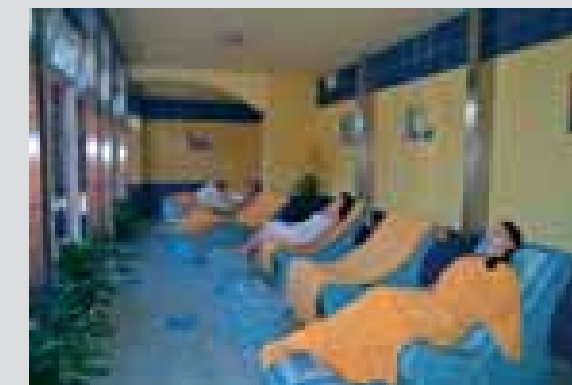
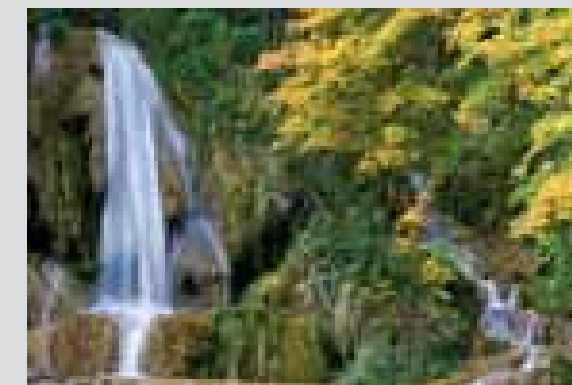
*Nebotýčny Choč
i starenka Plieška
a Lúčanský vodopád
spomienok
na dedinské majálesy
na noblesu nedeľných prechádzok
na Teplici,
na teplo ľudských dlaní,
na ozveny trávnic
tancujúcich po lúkach,
na krásne ruky práce,
na sladkosť materinského lona,
na prvé lásky i sklamania.
Za všetko ti vyznávam lásku
dedina moja.*

Martin Sprušanský
Lúčky, vodopád

Fedor Polóni Kúpele Lúčky, Veľký Choč

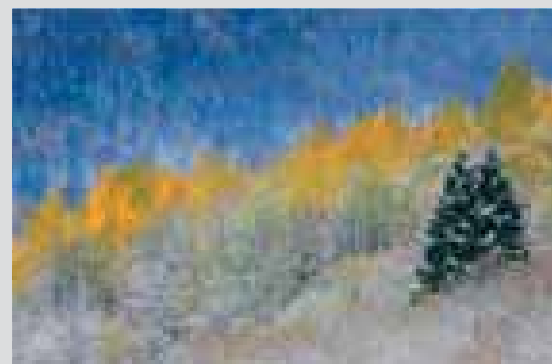
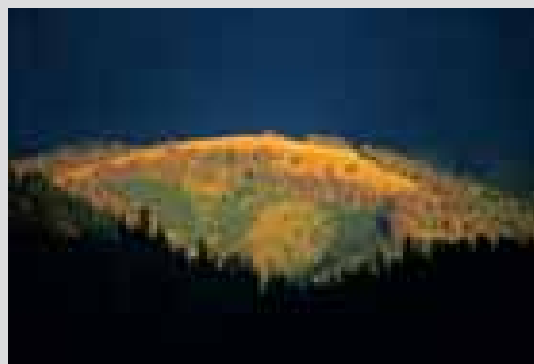
Martin Sprušanský Liptovská Mara

Martin Sprušanský Ilanovo

Martin Sprušanský Liptovské Sliače, Šiprúň

Stanislav Surový Liptovský Ján

Ján Bobák Veľká Kamenistá, Vysoké Tatry

Jaroslav Moravčík Dereše

Matúš Demko

Ona už vie

*cíť sa pri mne ako doma
nikdy nestráť svoju chuť
aj potme nájdeš mňa a seba
s túžbou nezhasnúť*

*vytrvaj len chvíľku – a buď nežná
blízko mňa je tvoj dych
poznaj len cestu vpred – a buď večná
pre hriešnych i nevinných*

*príď aj cez zavreté dvere
ty jediná to smieš
nikdy neobíď cestu ku mne
a doleť ako jemný smiech*

Ján Bobák
Západné Tatry - Sivé veže

Ján Bobák Baranec

Vladimír Vlček Západné Tatry

Jaroslav Janovčík Veterná Poruba, Západné Tatry

Ján Bobák Baranec, Západné Tatry

Martin Sprušanský Baníkov, Tri kopy

Miroslav Trepáč
Kriváň

*Nad Kriváňom,
 veľikánom,
 biele mračno spí.
 Tichúčko sa v snehí stočí,
 drobnými kvapkami Biely Váh prebudí.
 V driemotách na západ sa presunie
 a svojou vlhou Belú zahrnie.
 Nad Liptovom ráno precitne,
 a spanilý Kriváň v plnej nádhere uzrie.*

Ľubomír Schmida
 Kriváň

Ivan Malárik Belá a Kriváň

František Dejčík Z vrcholu Krížnej na Nízke Tatry

František Šlachta
Veľký Choč a Šíp z Malej Fatry

Ján Bobák Západné Tatry z vrcholu Veľkého Choča

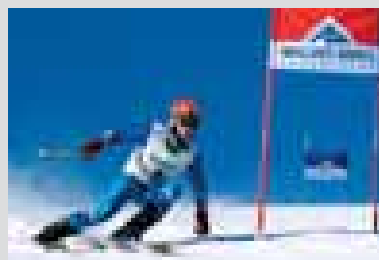
František Šlachta
Zima na horách

František Šlachta
Rakytov, Čierny Kameň

Štefan Ižo Ružomberok - Málinô Brdo

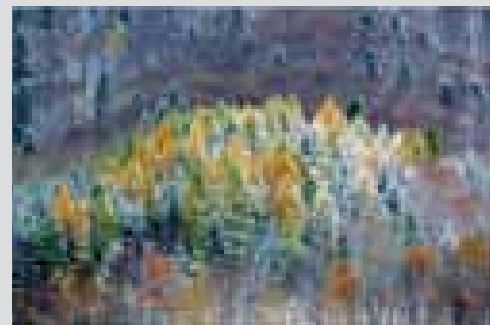
František Šlachta Liptovské Revúce a Rakytov

Martin Seemann Ružomberok a Sidorovo z Čebraťa

František Šlachta Nízke Tatry zo Smrekovice

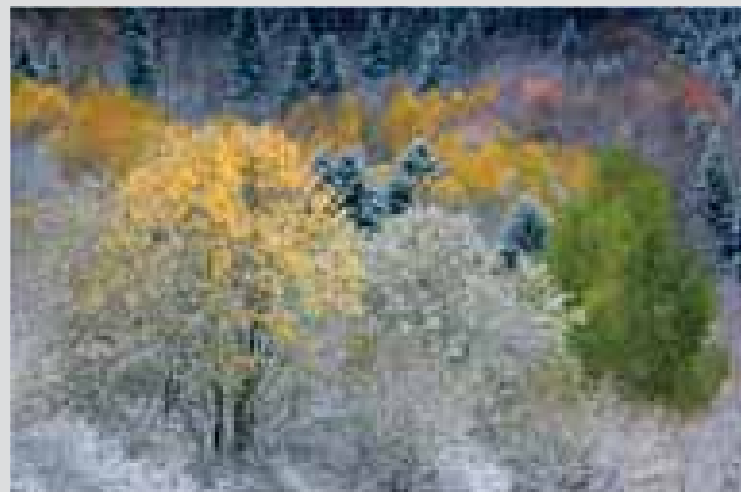
Ivan Malárik Pribylina, skanzen

Ivan Malárik Pribylina, skanzen

Július Šuba Liptovský Hrádok

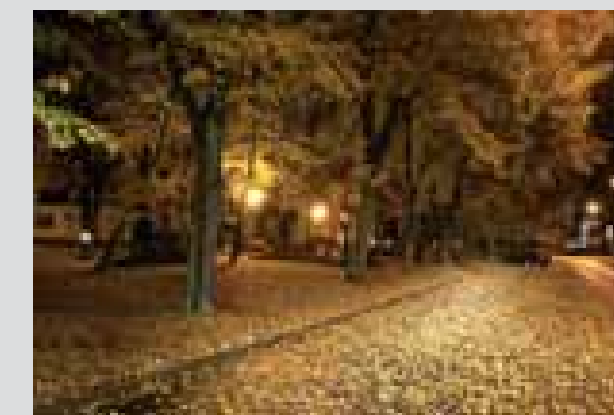
Stanislav Surový Liptovské Sliače

Jaroslav Janovčík Liptovský Mikuláš, Galéria P. M. Bohúňa a evanjelický kostol

Štefan Ižo Ružomberok, Park Jána Pavla II., Katolícka univerzita

Stanislav Surový Velký Choč

Ján Bobák Západné Tatry z vrcholu Veľkého Choča

Ivan Malárik Vyšná Boca, Vysoké Tatry

Peter Škuta Kriváň

Ivan Malárik Jasná

Ivan Daráni
Chopok

Jaroslav Moravčík Chopok, Západné Tatry

Jaroslav Janovčík Dolina Štiavnica

Igor Tomek Z Chopku

Ivan Malárik Kriváň

Janka Ambrózová Liptovský Peter, Kriváň

REGISTER

Fotografie		Miniatúry		Poézia	
autor	strana	autor	strana	autor	strana
Ambrózová Janka	3	Kostka Zdeno	6	Kostka Zdeno	6
Brtko Miroslav	5	Sliačan Milan	30	Sliačan Milan	30
Bobák Ján	11	Surový Juraj	34	Surový Juraj	34
Čombor Igor	2	Polóni	51	Polóni	51
Dejčík František	3	Oscity	64	Oscity	64
Chudjak Dušan	2	Neznamy	80	Neznamy	80
Ižo Štefan		Bobák	86	Bobák	86
Janovčík Jaroslav	4	Čombor	87	Čombor	87
Kňazovický Štefan	1	Schmida	92, 136	Schmida	92, 136
Kostka Zdeno	3	Brtko	93	Brtko	93
Malárik Jaroslav	14	Sprušansky	109	Sprušansky	109
Jaroslav Moravčík	6				
Oscitý Philipp	10			autorský gramatický formát	
Poliak Viktor	1				
Polóni Fedor	16				
Surový Stanislav	6				
Seemann Martin	7				
Schmida Ľubomír	2				
Sprušanský Martin	7				
Sliačan Milan	2				
Surový Juraj	1				
Schreiber Miroslav	1				
Škuta Vladimír	1				
Šuba Július	3				
Šebová Jana	2				
Šlachta František	5				
Trepáč Miroslav	1				
Uličný Matej	1				
Neznámy	11				

LIPTOV
objektívom

Tvorbu liptovských autorov pre publikáciu vybral a zostavil

Fotoklub pri Liptovskom múzeu Ružomberok o.z.
pri 90. výročí svojho založenia
www.fotoklub.sk

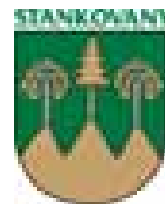
redakcia: Fedor Polóni, Štefan Ižo, Stanislav Surový
vydavateľ: Fotoklub pri Liptovskom múzeu Ružomberok o.z.
výroba: MEDIANA, s.r.o.
vedúci vydania: Mariana Vicianová
design: Zuzana Nováková
layout: Daniela Fedorová
foto na obálke: Philipp M. Oscity, Zdeno Kostka
mediálny partner: Ružomberský hlas, Mestská televízia Ružomberok

ISBN 978-80-971163-1-6

vydanie podporili:

LIPTOV
objektívom

Fotoklub pri Liptovskom múzeu Ružomberok
www.fotoklub.sk

ISBN 978-80-971163-1-6

FOTOKLUB
90
rokov